

На основу члана 109. и члана 119. став 1 тачка 1 Закона о основама система образовања и васпитања ("Службени гласник РС", број 88/17...92/23), члана 53. став 1. Статута Предшколске установе "Буцко" Сокобања, а у вези са Правилником о Протоколу поступања у установи у одговору на насиље, злостављање и занемаривање ("Сл. гласник РС", бр. 11/24 Управни одбор на седници одржаној 28.06.2024. године, донео је:

ПРАВИЛА ПОНАШАЊА У ПРЕДШКОЛСКОЈ УСТАНОВИ "БУЦКО" СОКОБАЊА

Опште одредбе

Члан 1

Овим актом уређују се правила понашања и међусобни односи деце, родитеља, односно других законских заступника и запослених у установи.

Члан 2

У установи се негују односи међусобног разумевања и уважавања личности деце, одраслих, запослених и родитеља, односно других законских заступника. Запослени имају обавезу да својим понашањем и радом доприносе развијању позитивне атмосфере у установи.

Члан 3

Лични подаци о детету, односно запосленом уписани у евиденцију прикупљају се, обрађују, чувају и користе за потребе васпитно-образовног рада, у складу са Законом, посебним законом и законом којим се уређује заштита података о личности и највишим стандардима о заштити података.

Установа обезбеђује мере заштите од неовлашћеног приступа и коришћења података из евиденција које води.

Министарство обезбеђује мере заштите од неовлашћеног приступа и коришћења података у ЛИСП-у.

Забрањена је употреба података о личности деце и запослених, ван намене за коју су прикупљени.

За потребе научноистраживачког рада и приликом обраде података и израде анализа, лични подаци се користе и објављују на начин којим се обезбеђује заштита идентитета личности.

Забрана дискриминације; забрана насиља, злостављања и занемаривања; забрана понашања које вређа углед, част или достојанство; забрана страначког организовања.

Члан 4

У установи су забрањене дискриминација и дискриминаторно поступање, којим се на посредан или непосредан, отворен или прикривен начин неоправдано прави разлика или неједнако поступа, односно врши пропуштање (искључивање, ограничавање или давање првенства) у односу на лице или групе лица, као и на чланове њихових породица или њима блиска лица на отворен или прикривен начин, а која се заснива на раси, боји коже, прецима, држављанству, статусу мигранта односно расељеног лица, националној припадности или етничком пореклу, језику, верским или политичким убеђењима, полу, родном идентитету, сексуалној оријентацији, имовинском стању, социјалном и културном пореклу, рођењу, генетским особеностима, здравственом стању, сметњи у развоју и инвалидитету, брачном и породичном статусу, осуђиваности, старосном добу, изгледу, чланству у политичким, синдикалним и другим организацијама и другим стварним, односно претпостављеним личним својствима, као и по другим основима утврђеним законом којим се прописује забрана дискриминације.

Члан 5

У установи је забрањено физичко, психичко, социјално, сексуално, дигитално и свако друго насиље злостављање и занемаривање запосленог, детета, одраслог, родитеља, односно другог законског заступника, или трећег лица у установи.

Под насиљем и злостављањем подразумева се сваки облик једанпут учињеног односно понављаног вербалног или невербалног понашања које има за последицу стварно или потенцијално угрожавање здравља, развоја и достојанства личности детета и одраслог.

Занемаривање и немарно поступање представља пропуштање установе или запосленог да обезбеди услове за правилан развој детета и одраслог.

Под физичким насиљем сматра се физичко кажњавање детета или одраслог од стране запосленог, родитеља, односно другог законског заступника, или трећег лица у установи; свако понашање које може да доведе до стварног или потенцијалног телесног повређивања детета, одраслог или запосленог; насилно понашање запосленог према детету или одраслом, као и одраслог према другом детету, одраслом или запосленом.

Под психичким насиљем сматра се понашање које доводи до тренутног или трајног угрожавања психичког и емоционалног здравља и достојанства.

Под социјалним насиљем сматра се искључивање детета и одраслог из групе вршњака и различитих облика активности установе.

Под сексуалним насиљем и злостављањем сматра се понашање којим се дете сексуално узнемирава, наводи или приморава на учешће у сексуалним активностима или се користи за проституцију, порнографију и друге облике сексуалне експлоатације.

Под дигиталним насиљем и злостављањем сматра се злоупотреба информационо-комуникационих технологија, која може да има за последицу повреду друге личности и угрожавање достојанства и остварује се слањем порука електронском поштом, смс-ом, ммс-ом, путем веб сајта, четовањем, укључивањем у форуме, социјалне мреже и другим облицима дигиталне комуникације.

Члан 6

Забрањено је свако понашање запосленог према детету и одраслом, одраслог према запосленом, родитеља, односно другог законског заступника или трећег лица према запосленом, запосленог према родитељу односно другом законском заступнику, детета и одраслог према другом детету или одраслом, којим се вређа углед, част или достојанство.

У установи је забрањено страначко организовање и деловање и коришћење простора установе у те сврхе.

II ПРАВА, ОБАВЕЗЕ И ДУЖНОСТИ ЗАПОСЛЕНИХ, РОДИТЕЉА И ДЕЦЕ

Члан 7

Установа је отворена 10 часова дневно, по правилу у времену од 5.30-15.30 сати.

Запослени у установи имају петодневну радну недељу са радним временом од 40 часова недељно.

Распоред рада запослених утврђује директор у складу са Законом и исти је обавезан за све запослене.

Члан 8

Замену одсутних запослених одређује директор или лице које он овласти.

За време рада утврђеног распоредом радног времена запосленима није дозвољено да напусте своје радно место без знања и одобрења директора, односно другог овлашћеног лица.

Члан 9

Полазећи од предзнања и посебних могућности деце, васпитач и медицинска сестра васпитач су дужни да стручним знањем допринесе постизању исхода васпитања и образовања предвиђених предшколским програмом.

Стручни сарадник је дужан да својим знањем пружи стручну помоћ деци, родитељима и васпитачима по питањима која су од значаја за васпитно-образовни рад.

Члан 10

Права деце у Установи остварују се у складу са потврђеним међународним уговорима, Законом о основама система образовања и васпитања и посебним законима и Установа је дужна да обезбеди њихово остваривање, а нарочито:

- доступност: једнако право и доступност свих облика предшколског васпитања и образовања, без дискриминације и издвајања по основу пола, социјалне, културне, етничке, религијске или друге припадности, месту боравка, односно пребивалишта, материјалног или здравственог стања, тешкоћа и сметњи у развоју и инвалидитета, као и по другим основама, у складу са законом;
- демократичност: уважавање потреба и права деце и породице, укључујући право на уважавање мишљења, активно учешће, одлучивање и преузимање одговорности;
- отвореност: грађење односа са породицом, другим деловима у систему образовања (школа), заједницом (институцијама културе, здравства, социјалне заштите), локалном самоуправом и широм друштвеном заједницом;
- аутентичност: целовит приступ детету, уважавање развојних специфичности предшколског узраста, различитости и посебности, неговање игре као аутентичног начина изражавања и учења предшколског детета, ослањање на културне специфичности;
- развојност: развијање различитих облика и програма у оквиру предшколске делатности у складу са потребама деце и породице и могућностима локалне заједнице, континуирано унапређивање кроз вредновање и самовредновање, отвореност за педагошке иновације

Члан 11

Родитељ може да поднесе пријаву директору Установе у случају непримереног понашања према дете.

Уз консултацију са дететом и његовим родитељима, односно старатељем директор Установе је дужан да пријаву размотри и одлучи о њој.

ПРАВИЛА ПОНАШАЊА РОДИТЕЉА

Члан 12

Циљ ових правила за родитеље је да се ближе утврде правила понашања родитеља у Предшколској установи како би се успоставили добри сараднички односи као услов за квалитетан рад у Предшколској установи.

Правила понашања родитеља су подељена на неколико сегмената

- однос према свом детету
- однос према другој деци и родитељима
- однос према васпитачу детета
- однос према Предшколској Установи

Однос према свом детету

- Родитељ је дужан да својим понашањем васпитно делује на своје дете.
- Родитељ активно прати развој свог детета, тако што од васпитача и медицинске сестре васпитача добија информације о дететовом развоју.

- Родитељ подржава спровођење васпитно-образовног рада који је прописан по програму Предшколске установе.
- Родитељ је дужан да доводи и одводи дете у Предшколску установу, или власти писмено ко може да преузме дете, у термину који је прописан.
- Родитељ, слободном вољом даје писмену сагласност:
  1. за фотографисање и снимање детета за потребе Предшколске установе „Буцко“ Сокобања и то за: летопис, дечији портфолио васпитача, за приредбе и свечаности, телевизијске емисије које организује Предшколска установа „Буцко“ Сокобања, за радионице и остале облике васпитно образовног рада, на основу Годишњег плана рада Предшколске установе „Буцко“ Сокобања, а све уз надзор одговорног лица Предшколске установе „Буцко“ Сокобања, и
  2. да се поједини садржаји васпитно-образовног рада могу реализовати ван објекта Предшколске установе „Буцко“ Сокобања, посетама установа и других карактеристичних места, а према Годишњем плану рада и Плану рада на нивоу васпитне групе.

Однос према другој деци и родитељима

- Родитељ не сме да вербално и физички напада и/или туче другу децу, њихове родитеље или чланове породице или запослене када борави у Предшколској установи.
- Родитељ не сме насилним путем да решава евентуалне размирице и проблеме које његово дете има са другом децом, родитељима или запосленима када борави у Предшколској установи, или се затекне са децом, васпитачем и медицинском сестром васпитачем када су деца на некој активности ван просторија Предшколске установе. Уколико се то деси, васпитач и медицинска сестра васпитач су дужни да о оваквом понашању родитеља или члана породице обавести руководиоца објекта или директора Предшколске установе, односно полицију.

Однос према васпитачу детета

- Родитељ је дужан да редовно присуствује родитељским састанцима, а у случају потребе, долази на индивидуални разговор са васпитачем.
- Родитељ или члан породице не сме да на било који начин вербално или физички малтретира, понижава, исмева, напада и/или вређа васпитача и медицинску сестру васпитача. Уколико се то деси, васпитач и медицинска сестра васпитач су дужни да о непримереном понашању родитеља или члана породице обавесте руководиоца објекта, директора Предшколске установе, односно полицију.
- У циљу што бољег и квалитетнијег рада са децом, пожељно је да родитељ обавести и разговара са васпитачем и медицинском сестром васпитачем о свему што сматра да би било корисно за његово дете, било да се ради о радосним дешавањима (рођење брата, сестре, венчања) или непријатним догађајима (смрт, болест, развод).

Начин одевања родитеља

- Родитељ је дужан да се облачи прописно, онако како је предвиђено кодексом облачења у Јавним установама. Родитељ је дужан да се прикладно одева и пристојно

изгледа, у складу са захтевима установе. Неприкладним се сматра долазак у сукњама краћим од 5 цм изнад колена, шорцу, мајицама на бретеле и са великим деколтеом, откривеног стомака, прозирне и преуске одеће, нечисте и неуредне одеће и обуће, нечисте и неуредне косе, и пирсингом.

Однос према Предшколској Установи

- Родитељ не сме да улази у радне просторије Предшколске установе мимо термина одређеног за родитељске састанке, индивидуални разговор, односно термина утврђеног за пријем и одлазак деце, издавању потврда или неких других исправа које Предшколска установа може да изда родитељима.
- Родитељ код директора долази у складу са претходним договором или позивом.
- Родитељ је дужан да обавештава васпитача и медицинску сестру васпитача о разлозима изостајања детета, када се ради о изостајању због болести детета важно је да се родитељ консултује са лекаром када дете може да се врати у групу и изостанак правда лекарским уверењем.
- У складу са својим могућностима родитељ може да да свој лични, стручни и/или материјални допринос у побољшању услова живота и/или остваривању планираних задатака у оквиру Предшколске установе. Сваки допринос родитеља адекватно се вреднује.
- Родитељ одговара за материјалну штету коју дете причини Установи, намерно или из крајње непажње у складу са Законом

Поред свега наведеног родитељи су дужни да у свему поступају у складу са Статутом и Правилима понашања у Предшколској установи и важећим Законом. Непоштовање и непоступање по овим правилима повлачи одговорност родитеља.

III ПОНАШАЊЕ ВАСПИТАЧА И ОСТАЛИХ ЗАПОСЛЕНИХ У УСТАНОВИ

Члан 13

Правила понашања васпитача, медицинских сестара васпитача (у даљем тексту: васпитно особље) и осталих запослених је подељен на неколико сегмената

- однос према послу
- однос према деци
- однос према родитељима
- начин одевања
- однос према сарадницима
- деструктивна понашања
- однос према имовини

Однос према послу

- Васпитно особље је дужно да професионално, савесно и одговорно обавља васпитно-образовни рад у предшколској установи.
- Васпитно особље је дужно да поштује своје радно време, да не касни на посао, а у

- случају кашњења, да обавести своје колеге и претпостављеног.
- Васпитно особље је дужно да води потпуну благовремену и савесну евиденцију;

Однос према деци

- Васпитно особље својим понашањем даје пример деци како да се понашају.
- Васпитно особље ради за добробит детета и никада и ни на који начин, не омаловажава, исмева, вређа или понижава дете.
- Васпитно особље поштује посебност сваког детета

Однос према родитељима

- Васпитно особље је дужно да поступа љубазно и пристојно, покаже заинтересованост и стрпљење, благовремено и тачно даје податке и информације, у складу са својим овлашћењима. Према родитељима се опходи бираним речима са уважавањем и без употребе вербалне агресије.
- Васпитно особље је дужно да негује сараднички однос уз обавезу уважавања родитеља - старатеља детета и осталих лица која долазе по дете у Предшколску установу.
- Васпитно особље је дужно да обавештавати родитеља о понашању и активности детета и давати на увид радове детета родитељима, односно старатељима

Начин одевања

- Васпитно особље је дужно да се прикладно одева и пристојно изгледа, у складу са захтевима радног места. Неприкладним се сматра долазак у сукњама краћим од 5 цм изнад колена, шорцу, мајицама на бретеле и са великим деколтеом, откривеног стомака, прозирне и преуске одеће, нечисте и неуредне одеће и обуће, нечисте и неуредне косе, и пирсингом.

Однос према сарадницима

- Васпитно особље поштује распоред радног времена у складу са потребама установе.
- Васпитно особље с дужном пажњом и поштовањем, поспешује професионалне односе, поштују једни друге, односећи се према свима коректно и са уважавањем.

Деструктивна понашања

- У просторијама, дворишту и/или када је на неком другом месту заједно са децом, васпитно особље не пуши, не пије алкохолна пића, нити користи било које друге психоактивне супстанце. Ако користи психоактивне супстанце било кад или било где, није подобан за рад.
- Васпитно особље поштује забрану испољавања страначке припадности и секташког деловања у Предшколској установи, као и све видове расне, верске, националне, полне мржње и нетрпељивости.
- Васпитно особље све међусобне конфликтне ситуације покушава самостално да

превазилази и решава, а уколико у томе не успеју, обраћају се директору Предшколске установе.

- Васпитно особље изостајање с посла благовремено најављује директору Предшколске установе како се не би реметило планско извођење васпитно-образовних активности.

Однос према имовини

- Васпитно особље искључиво у раду са децом користи опрему и потрошни материјал који му стоји на располагању и служи за припрему и реализацију васпитно-образовног рада.
- Васпитно особље је дужно да чува и брине о имовини установе.
- Поред свега напред наведеног васпитно особље је дужно да у свему поступа у складу са Статутом и Правилима понашања у Предшколској установи и са важећим Законом.
- Непоштовање и непоступање по овим Правилима повлачи дисциплинску одговорност у Установи и Суду части у Удружењу.

Понашањем у складу са Правилима испољава се поштовање према себи и другима, а уједно чува углед професије и Предшколске установе.

Члан 14

Поред наведених правила, дужност запослених који обављају административно-финансијске послове је и да свој посао утврђен актом о систематизацији радних места обављају савесно, благовремено и у што краћем року.

Члан 15

Поред наведених правила дужност запослених на помоћно-техничким пословима су и да:

- одржавају чистоћу просторија Установе, дворишта и дечјегигралишта;
- достављају потребан материјал за васпитно-образовни рад по потреби;
- одмах обавесте главног васпитача, директора и остала одговорна лица о учињеним материјалним штетема у Установи и благовремено предузимају мере да се очува ред и мир у Установи, како би се обезбедила безбедност деце и запослених и спречила материјална штета;
- ложач благовремено и одговорно ложи централно грејање и обезбеђује одговарајућу температуру у објекту;
- свакодневно прегледа радне собе, канцеларије и остале просторије у Установи, затварају прозоре и врата, погасе светла, провере водоводне, грејне и друге инсталације и укључе аларм.

Члан 16

Запослени чине повреду радне обавезе уколико се не придржавају одредби Правилника о мерама заштите и безбедности деце.

Члан 17

Установа ће у складу са својим финансијским могућностима наградити васпитача, и друге запослене у Установи који својим радом утичу на остваривању бољих резултата у васпитно-образовном раду са децом и општем раду у Установи.

IV ПОНАШАЊЕ ТРЕЋИХ ЛИЦА

Члан 18

Лицима која нису дете, родитељ или запослени забрањено је задржавање у Установи.

V ПРЕЛАЗНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 19

За спровођење ових правила овлашћен је и одговоран директор Установе.

Члан 20

За све што није регулисано овим Правилником примењиваће се Закон, Статут и други општи акти Установе.

Члан 21

Ова правила ступају на снагу осмог дана од дана објављивања на огласној табли Установе.

Број 60-383/1-24
Датум 28.06.2024.
године, Сокобања

Ова правила објављена су на огласној табли Установе дана 28.06.2024. године.

ПРЕДСЕДНИК УПРАВНОГ ОДБОРА

Милош Ковач

